

Sfeer en gedrag in de bovenbouw

‘Werken Aan Wat Werkt’

De aanpak ‘Werken Aan Wat Werkt’ verbetert de sfeer in de groep. En een goed klassenklimaat draagt bij aan de ontwikkeling van leerlingen. ‘Je ziet meteen effect’.

Klassen worden groter, diverser van samenstelling en onder de leerlingen neemt het aantal uiteenlopende problematieken toe. Soms gaat het om ronduit lastige of moeilijke groepen. Lang niet altijd krijgt de leerkracht dan grip op de dynamiek van haar groep. Wat kun je doen om gewenst gedrag te bevorderen en de sfeer in de klas te verbeteren?

Enthousiast

Liesbeth Hendriks en Miranda van Esch implementeerden de aanpak ‘Werken Aan Wat Werkt’ op enkele scholen in de regio. Het werken met deze aanpak maakte hen enthousiast. Een voordeel noemen ze de korte duur van het traject. ‘De leerkracht stelt samen met de groep doelen op, waar ze dan samen twee tot drie maanden aan werken’, rekent Hendriks voor. ‘En in die periode boek je al resultaten; je ziet meteen effect. Dat is dus anders dan

bij de meeste groepsaanpakken, waar je soms een heel schooljaar mee bezig bent en die relatief duur in aanschaf zijn. De leerkracht kan na die twee à drie maanden heel goed zelf met de aanpak aan de slag.’

Oplossingsgericht

Het belangrijkste voordeel ligt volgens Van Esch echter in de oplossingsgerichte uitgangspunten van de aanpak. ‘De leerkracht heeft vaak de neiging in te steken op het negatieve: wat gaat niet goed en hoe kunnen we dat minder vaak voor laten komen? Bij ‘Werken Aan Wat Werkt’ kijk je juist naar wat er al goed gaat, wat de groep daaraan wil veranderen en hoe ze dat willen bereiken. Elke dag of elk dagdeel laat de leerkracht haar groep de uitkomsten beoordelen. Dat vraagt van de leerlingen het vermogen om te reflecteren, wat deze groepsaanpak geschikt maakt voor kinderen vanaf groep 5.’

Speciaal voor het beoordelen van de mate waarin het gezamenlijke doel is bereikt, ontwikkelden Hendriks en Van Esch een interactieve thermometer met een tienpuntsscore. Hendriks: ‘Je kunt die op het digibord laten zien en dan bijvoorbeeld de schaalvraag stellen: welke goede dingen zitten er in de 5 die we vandaag scoren en welke stapjes zetten we om daar morgen een 6 van te maken?’

Beter presteren

Leerlingen bepalen samen met de leerkracht de doelen en zijn daardoor gemotiveerder om de verbeteracties uit te voeren, constateert Hendriks. ‘In het tot stand brengen van eigenaarschap sluit deze groepsaanpak heel goed aan bij de HGPD-werkwijze. Ook bij HGPD ga je uit van het positieve en probeer je met kortlopende acties resultaat te boeken.’ Ze merkte dat het voor de leerkracht soms lastig

is om oplossingsgerichte gesprekken te voeren. 'Bij het bevragen van leerlingen kan coaching de leerkrachten helpen naar een positieve uitkomst toe te werken.' Van Esch: 'Als je doelen op een oplossingsgerichte manier en vanuit de juiste mindset met je leerlingen evalueert, kun je ervoor zorgen dat leerlingen met meer plezier naar school gaan, het positieve leren zien en ook beter presteren. Kijken dus naar wat er wél goed gaat, en dat vaker voor laten komen.'

Betere sfeer

In het kader van haar opleiding combineerde Hendrixx het implementeren van de aanpak met een praktijkgericht onderzoek. 'Er is niet eerder onderzoek gedaan naar de effecten van deze groepsaanpak. Ik heb gekeken naar wat deze groepsaanpak doet voor het pedagogisch klimaat en aan het gedrag van kinderen. Er was sprake van een significant betere sfeer

in de klas en er was meer orde. Ook significant beter werden de scores op 'negatief zelfbeeld', 'impulsief gedrag' en 'oppositieel gedrag.' Volgens een leerkracht van groep 7 van de Talentencampus (Venlo) is 'Werken Aan Wat Werkt' een eenvoudige aanpak om het eigenaarschap bij kinderen te stimuleren. Positieve effecten waren er direct: 'Het helpt de leerlingen en mij bewust met ons eigen gedrag bezig te zijn. Al snel werden meer complimenten naar elkaar gemaakt. Het aantal conflicten tijdens het buitenspelen is sterk verminderd.'

Meer informatie:

mirandavanesch@bco-onderwijsadvies.nl of
liesbethhendrixx@bco-onderwijsadvies.nl